

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)
КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА АКАДЕМІЯ МУЗИКИ ІМ. Р.М. ГЛІЄРА**

«ПОГОДЖЕНО»

Педагогічною радою
фахового коледжу
КМAM ім. Р.М. Глієра
протокол № 1
від «31» серпня 2023 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою
КМAM ім. Р.М. Глієра
протокол №1
від «31» серпня 2023 року

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРАКТИЧНУ ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ
ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ В СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОЇ МУНІЦИПАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МУЗИКИ ІМ. Р.М. ГЛІЄРА**

введено в дію наказом ректора КМAM ім. Р.М. Глієра
від «01» вересня 2023 року № 05/23 - ОД
_____ О.Й. Злотник

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Практична підготовка - одна з форм організації освітнього процесу та обов'язкова складова освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосовування, оволодіння сучасними формами організації праці, обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності, ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

1.2. Це Положення визначає засади організації, проведення, оцінювання та забезпечення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (далі -практична підготовка) і є обов'язковим для виконання в структурному підрозділі Фаховий коледж Київської муніципальної академії музики ім. Р.М. Глієра (далі - Коледж).

1.3. Нормативно-правова база практичної підготовки складається з Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», інших Законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів Міністерства культури та інформаційної політики України, Міністерства освіти і науки України, цього Положення, Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти та фахової передвищої освіти у Київській муніципальній академії музики ім. Р. М. Глієра, Положення про вільний вибір освітніх компонентів здобувачами вищої та фахової передвищої освіти у Київській муніципальній академії музики ім. Р. М. Глієра, Положення про структурний підрозділ Фаховий коледж Київської муніципальної академії музики ім. Р.М. Глієра та Положення про організацію освітнього процесу в структурному підрозділі фаховому коледжі Київської муніципальної академії музики ім. Р.М. Глієра.

1.4. Практична підготовка здобувачів спеціалізованої фахової передвищої освіти здійснюється з урахуванням наказів, рішень та розпоряджень Київської міської ради, розпоряджень Київського міського голови та виконавчого органу Київради (Київської міської державної адміністрації), нормативних документів Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), адміністрації Київської муніципальної академії музики ім. Р.М. Глієра,

1.5. Зміст та завдання практичної підготовки визначаються в стандарті фахової передвищої освіти, освітньо-професійній програмі підготовки фахового молодшого бакалавра, програмах практик (силабусах), які розроблені на базі навчального плану і діють на підставі нормативного змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

1.6. На підставі Положення про вільний вибір освітніх компонентів здобувачами фахової передвищої освіти у Київській муніципальній академії музики ім. Р. М. Глієра, у рамках практичної підготовки здобувачами фахової

передвищої освіти передбачено оволодіння спорідненою професією, що формує вибірково кваліфікацію. Для набуття здобувачами фахової передвищої освіти вибіркової кваліфікації студент зобов'язаний вивчити усі запропоновані дисципліни і опанувати блок практик у повному обсязі та скласти атестаційний екзамен.

1.7. Згідно з ОПП «Музичне мистецтво» (підготовка викладача) здобувачі освіти профілізацій «Фортепіано», «Оркестрові струнні інструменти», «Оркестрові духові та ударні інструменти», «Народні інструменти», «Теорія музики» отримують професійні кваліфікації:

ОСНОВНУ – викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін);

ВИБІРКОВУ (одну на вибір)

- артист (ансамблю, оркестру)

- керівник аматорського колективу (оркестру, ансамблю).

Згідно з ОПП «Музичне мистецтво» (підготовка артиста), здобувачі освіти профілізацій «Спів академічний, народний», «Спів естрадний», «Хорове диригування», «Музичне мистецтво естради» отримують професійні кваліфікації:

ОСНОВНУ – артист (ансамблю, оркестру, хору, естради);

ВИБІРКОВУ (одну на вибір)

- викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін);

- керівник аматорського колективу (оркестру, ансамблю, хору).

1.8. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

1.9 Здобувачі фахової передвищої освіти дистанційної форми здобуття освіти проходять усі види практики, що визначені освітньо-професійною програмою та навчальним планом для денної форми здобуття освіти.

1.10. Під час проходження практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів фахової передвищої освіти для цілей, не передбачених програмою практичної підготовки.

II. ВИДИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ВИМОГИ ДО ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

2.1. Перелік усіх видів практик, їх послідовність, форми, тривалість і строки проведення визначаються в освітньо-професійних програмах та навчальних планах підготовки фахового молодшого бакалавра.

2.2. Видами практичної підготовки здобувачами фахової передвищої освіти у Київській муніципальній академії музики ім. Р. М. Глієра, є:

- навчальна практика;

- виробнича практика;

2.3. Навчальна практика проводиться з метою **формування** передбачених

освітньо-професійною програмою компетентностей відповідно до спеціальності, є складовою навчального процесу і проводиться паралельно з навчальними заняттями з урахуванням тривалості навчального часу для здобувачів освіти та форми здобуття фахової передвищої освіти. Як предмет навчального плану (на відміну від навчальних закладів, де практична діяльність студентів проходить поза межами навчального процесу), практика здійснюється паралельно з вивченням базових предметів, тобто постійно, без відриву від теоретичного навчання, забезпечуючи практичну і якісну апробацію знань безпосередньо у процесі навчання. Саме така форма проведення практики забезпечує безперервність процесу формування фахівців, усвідомлення взаємозв'язків та взаємозалежностей між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва. Навчальна практика проходить під керівництвом викладача у відповідності з робочими програмами, що розробляються на циклових комісіях.

Педагогічна (навчальна) практика проводиться під керівництвом викладача/консультанта в обсязі **100% годин**.

Заняття з усіх видів практики обчислюються з розрахунку **35 тижнів** на навчальний рік.

2.4. Виробнича практика проводиться для **завершення** формування компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою; отримання досвіду застосування набутих компетентностей.

Виробнича практика (педагогічна, виконавська, концертмейстерська, практика роботи з аматорським колективом) передбачає апробацію знань в умовах максимально наближених до реального виробництва, формування навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, оволодіння сучасними формами організації праці та ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності. Виробнича практика проходить на базах виробничої практики під керівництвом керівника практики від навчального закладу.

З метою проведення занять на базах виробничої практики, навчальним планом передбачено:

2.4.1. кількість студентів для проведення практичних занять складає **6-8 осіб**. В окремих випадках, з урахуванням специфіки навчання за профілізацією, кількість студентів у групі для проведення практичних занять може складати **2-5 осіб**.

2.4.2. для організації освітнього процесу, що проводиться на базах практики, з метою набуття професійних компетентностей передбачити:

- **35 педагогічних годин** на рік на кожну навчальну групу **6-8 осіб** (в окремих випадках – **2-5 осіб**) під керівництвом працівника КМАМ ім. Р.М. Глієра можливе залучення працівника підприємства, закладу, установи (стейкхолдерів);

- **до 35 годин** на рік на кожну навчальну групу **6-8 осіб** на організацію і керівництво естетико-просвітницькою діяльністю студентів I-II курсів;

- **до 10 годин на рік** на кожного студента для підготовки до виконавської, концертмейстерської практики, концертної діяльності (використовуються за виробничою необхідністю);

- **50% годин** для забезпечення концертмейстерського супроводу відповідних форм виробничої практики студентів (використовуються за виробничою необхідністю).

2.5. Зміст практик визначається програмами практик (силабусами), які розробляються згідно зі стандартом фахової передвищої освіти, освітньо-професійною програмою, навчальним планом і затверджуються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в структурному підрозділі Фаховий коледж Київської муніципальної академії музики ім. Р.М. Глієра.

Програма практики, означена у силабусі навчальної дисципліни, містить:

- назву практики із зазначенням її виду,
- анотацію навчальної дисципліни (освітньої компоненти),
- пререквізити,
- міждисциплінарні зв'язки,
- мету курсу, завдання дисципліни,
- компетентності та програмні результати навчання,
- тематику курсу,
- навчальні методи, що будуть використовуватись під час викладання курсу,
- критерії оцінювання,
- вимоги до звітної документації та проведення підсумкового контролю,
- завдання для самостійної роботи.

ІІІ. БАЗИ ПРАКТИКИ

3.1. Навчальна та виробнича практики проводяться на базах практики, затверджених наказом ректора Київської муніципальної академії музики ім. Р.М. Глієра «Про затвердження баз виробничої практики та розподіл студентів по базах практики».

Бази практики затверджуються щорічно, виходячи з їх спроможності забезпечити досягнення мети та виконання основних завдань відповідних практик.

3.2. Базами практики можуть бути:

- структурні підрозділи Київської муніципальної академії музики ім. Р.М. Глієра;
- аналогічні структурні підрозділи інших закладів освіти;
- підприємства, установи та організації усіх форм власності та сфер управління, включаючи державні органи та органи місцевого самоврядування, військові частини, органи охорони правопорядку;
- фізичні особи, які ведуть незалежну професійну діяльність;
- мистецькі й культурні підприємства, організації, державні установи, навчальні заклади, артистичні агенції;
- наукові, творчі, культурно-мистецькі, естетико-просвітницькі проекти КММ ім. Р. М. Глієра;
- наукові, творчі, культурно-мистецькі, естетико-просвітницькі проекти в Україні та за її межами.

3.3. Визначення баз практики, взаємодії й взаємозв'язки навчального закладу з базами практики здійснюються на основі угод. Угоди можуть бути таких видів:

договір на проведення (проходження) практики студентів;

договір про навчально-виробничу практику на підприємстві;

договір про співпрацю;

договір про спільну діяльність;

угода про співпрацю, партнерські відносини;

меморандум про взаєморозуміння, співпрацю;

запрошення підприємств, організацій освіти, культури, державного та місцевого управління;

лист-запрошення на участь студентів у вітчизняних та зарубіжних творчих проектах;

лист-замовлення на певний вид практичної діяльності.

3.4. Здобувачі фахової передвищої освіти, у разі необхідності в окремих випадках, для здобуття певної кваліфікації можуть самостійно, за погодженням з керівництвом навчального закладу, підібрати собі базу практики і пропонувати її для використання.

3.5. Вибір бази практики за межами території України здійснюється за згодою навчального закладу, коли це передбачено в договорі, що укладається між Київською муніципальною академією музики ім. Р.М. Глієра та фізичною або юридичною особою, яка замовляє певну освітню послугу для себе або для іншої особи.

3.6. Не може бути базою практики підприємство, установа, організація, заклад з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому законодавством порядку державою-агресором або державою-окупантом, або підприємство, установа, організація, заклад, зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли підприємство, установа, організація, заклад, їх філії має (мають) постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

4.1. Відповідальність за організацію, проведення та кінцевий результат практичного навчання покладається на ректора Київської муніципальної академії музики ім. Р.М. Глієра.

4.2. Організацію, практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти та контроль за її проведенням здійснює проректор з науково-педагогічної, творчої роботи та міжнародної діяльності.

4.3. Загальну організацію практичної підготовки здійснюють навчально-методичний відділ (виробнича практика), керівники виробничої практики.

4.4. Безпосередній навчально-методичний супровід, керівництво і контроль за виконанням програм практик забезпечують відповідні циклові (предметні) комісії.

4.5. На початку кожного навчального року ректор Київської

муніципальної академії музики ім. Р.М. Глієра наказом «Про затвердження баз виробничої практики та розподіл студентів по базах практики» затверджує список та розподіл здобувачів фахової передвищої освіти по базах практики, список керівників виробничої практики.

4.6. Керівник бази практики зобов'язаний забезпечити створення належних умов для проходження практики, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства.

Обов'язки керівника практики полягають:

- визначення баз практики та укладання угод про проходження практики здобувачами фахової передвищої освіти;
- розподіл практикантів за базами практики (можливий вільний вибір студентом бази практики);
- визначення завдань практики;
- контроль за якістю проходження виробничої практики на базах практики;
- підведення підсумків практики;
- контроль за веденням документації практики.

4.7. Тривалість аудиторної роботи здобувача фахової передвищої освіти під час проведення практики не повинна **перевищувати 24 академічних годин на тиждень**

4.8. Тривалість робочого часу здобувача фахової передвищої освіти під час проведення виробничої практики не повинна перевищувати тривалості робочого дня з урахуванням віку здобувача фахової передвищої освіти відповідно до законодавства.

4.9. Під час проходження практики здобувачі фахової передвищої освіти та керівники практики від Коледжу повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики.

4.10. Організація практичної підготовки за межами України та відповідальність сторін визначається умовами договору або, у разі його відсутності, забезпечується підприємством, установою, організацією (базою виробничої практики).

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

5.1. У кінці кожного семестру навчальними планами передбачені заліки з кожного виду практики. Здобувачі фахової передвищої освіти мають звітувати про виконання програми з кожного виду практики.

5.2. Обов'язковою формою звітності здобувача фахової передвищої освіти за результатами виробничої практики є звіт з практики. Структура та вимоги до звіту з практики, а також інші форми звітності визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в структурному підрозділі фаховому коледжі Київської муніципальної академії музики ім. Р.М. Глієра, цим Положенням і програмою практичної підготовки/силабусами.

Звіт з практики передбачає заповнення відповідної інформації у «Щоденнику практиканта», що містить інформацію про практичну діяльність студента протягом усіх семестрів навчання і є свідомою формуванням навичок складання індивідуальної творчої, практичної біографії студента.

5.3. Оцінювання результатів практик здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в структурному підрозділі фаховому коледжі Київської муніципальної академії музики ім. Р.М. Глієра та вимог програми практичної підготовки. Оцінка за предмети практики є комплексною і містить: якість проходження навчальної практики; виконання певного (мінімального максимального) обсягу виробничої практики; якість результатів практичної діяльності; представлені матеріали (у паперовому та електронному вигляді) щодо практичної діяльності. Результат заліку з практики вноситься в залікову відомість і в залікову книжку студента

Оцінка результатів практики враховується у загальному рейтингу успішності, що формується відповідно до пункту 13 Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 року № 1050) (далі - рейтинг), при підведенні підсумків наступного семестрового контролю.

5.4. За результатами практичної підготовки в цілому здобувачу фахової передвищої освіти присвоюються професійна кваліфікація відповідно до законодавства.

5.5. Здобувачу освіти, який не виконав програму навчальної чи виробничої практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, надається право на проходження цієї практики повторно після виконання умов визначених Положенням про організацію освітнього процесу в структурному підрозділі фаховому коледжі Київської муніципальної академії музики ім. Р.М. Глієра в Коледжі.

Здобувач освіти, який не виконав програму навчальної чи виробничої практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, не включається до рейтингу при підведенні підсумків наступного семестрового контролю. У разі успішного повторного проходження практики, оцінка результатів за її проходження враховується у рейтингу відповідно до пункту 5.3 цього Положення.

VI. МАТЕРІАЛЬНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

6.1. У разі неможливості при проведенні практики дотримуватися вимог Норм часу щодо чисельності здобувачів у групах (підгрупах) практики, а також інші організаційні питання практики, не визначені цим Положенням, встановлюються самостійно Коледжем відповідно до навчальних планів.

6.2. Адміністрація Коледжу, керівники практики створюють належні умови для виконання студентами програми практики. Не допускати використання студентів до виконання робіт, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху.

6.3. Адміністрація Коледжу надає студентам-практикантам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики: надає навчальні приміщення, технічні засоби, бібліотеку, тощо.

6.4. Адміністрація Коледжу забезпечує студентам умови безпечної праці на конкретному робочому місці. Проводять обов'язкові інструктажі з охорони праці. У разі потреби навчають студентів-практикантів безпечних методів праці.

6.5. Основною базою навчальної та виробничої практики є Студія практики Київської академії музики ім. Р.М. Глієра. Вона є структурним підрозділом навчального-методичного відділу (виробнича практика) і виконує функції:

- благодійного осередку профорієнтаційної роботи;
- лабораторії науково-методичних досліджень;
- естетико-просвітницької роботи навчального закладу,
- залучення киян до духовних і культурних цінностей нації.

Студія практики Київської академії музики ім. Р.М. Глієра створена з метою:

- проходження студентами ОПС «Фаховий молодший бакалавр» відповідних видів виробничої практики (педагогічної, концертмейстерської, виконавської, практики роботи з аматорським колективом, в умовах, максимально наближених до реального виробництва;
- виявлення талановитої молоді і юнацтва, їх подальшого професійного становлення;
- пропаганди українського музичного мистецтва та найстарішого в Україні навчального закладу – КМAM ім. Р. М. Глієра;
- естетично-просвітницької роботи серед населення;
- формування духовності та творчого мислення.

Додатки:

1. Зразки навчальної документації

- 1.1. Щоденник практиканта
- 1.2. Журнал навчальних занять з учнем (для здобувачів кваліфікації «Викладач»)

2. Зразки Договорів про бази практики

3. Вимоги Кваліфікаційних іспитів

- 3.1. кваліфікація «Викладач»
- 3.2. кваліфікація «Артист»
- 3.3. кваліфікація «Керівник аматорського колективу»

4. Вимоги до звіту з відповідного виду практики

- 4.1. кваліфікація «Викладач»
- 4.2. кваліфікація «Артист»
- 4.3. кваліфікація «Керівник аматорського колективу»